

Pentru Onoare! Pentru Patrie! Pentru Tricolor!

Nr. 8 (690)
2022

OASTE MOLDOVEI

PUBLIȚIE EDITATĂ DE MINISTERUL APĂRĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA

oasteamoldovei@army.md

ARMATA NAȚIONALĂ

31 DE TOAMNE
FESTIVE

S I M B R I N E S

■ ANIVERSARE

5

31 DE TOAMNE FESTIVE

La 3 septembrie Armata Națională a marcat 31 de ani de la creare. Cu acest prilej, dis-de-dimineață conducerea Ministerului Apărării și Marelui Stat Major a depus flori la monumentul „Ștefan cel Mare și Sfânt” și „Maica Îndurerată” din capitală.

■ VIAȚA MILITARĂ

8

HEGEMONI, FORMAȚI ÎN 31 Cronica plutoanelor de infanterie

Faptul că Armata Națională a marcat 31 ani, știți deja. Faptul că în toți acești ani au existat 8 plutoane cu numărul 31, ați remarcat? Sunt cam 200 de infanteriști din companiile 3, instruiți la Academia Militară a Forțelor Armatei „Alexandru cel Bun” (AMFA), care astăzi activează în diferite funcții de conducere în Armata Națională sau sunt împrăștiați în lume, departe de mediul militar. Ce ziceți de o prezentare pentru fiecare?

11

EFORTUL SUSȚINUT AL SECURITĂȚII

Seminar interguvernamental în domeniul securității naționale și gestionării crizelor, organizat la Ministerul Apărării.

16

PRIMUL PAS ÎN ȚARA CUNOȘTIINȚELOR

Un grup de copii ai militarilor Armatei Naționale care în această toamnă au pășit pentru prima dată pragul școlii au primit un suport din partea Ministerului Apărării.

17

RESURSELE ARMATEI

Bugetul pentru Ministerul Apărării va fi majorat cu 14,5 milioane lei

17

ARMATA NAȚIONALĂ, ORA DE BILANȚ

A avut loc ședința de bilanț a activităților Armatei Naționale pentru perioada mai - iulie 2022.

Șef Centrul mass-media militară
locotenent-colonel Sergiu LECA,
tel. 022-252-252

Echipe redactională:

căpitan Dmitrii VOSIMERIC
locotenent Gheorghe GURĂU
plutonier adjutant Vitali IOVU
Steluța MOSCALCIUC
Kateryna RUSSU
Ion VULPE

oasteamoldovei@army.md

tel.: 022-252-045, 022-252-047

Secția TV/Radio:

locotenent Ludmila SOLOMON
locotenent major Mihail ȘAMBRA
locotenent Andrei GHERVAS
ladatorie@army.md
scutulpatriei@army.md
tel. 022-252-019

■ OFICIAL

12

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA, LA UN AN DE ACTIVITATE

Raportul de activitate a Guvernului, intitulat „Un an de guvernare solidară cu oamenii”, a fost prezentat de Cabinetul de miniștri.

■ ANUL RECUNOȘTINȚEI VETERANILOR DE RĂZBOI

13

DISTINCȚIILE RECUNOȘTINȚEI

Veteranii de război, decorați cu medalia „30 de ani de la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității și independenței Republicii Moldova”.

■ EVENIMENT

18

JURĂMÂNTUL SACRU PENTRU PATRIE

Peste 700 de soldați încorporați în luna iulie curent, în Armata Națională, au jurat credință Patriei în cadrul unor ceremonii desfășurate la Bălți, Cahul și la poligonul de la Bulboaca. Printre aceștia se numără și tinerii admiși la studii în Academia Militară „Alexandru cel Bun”.

■ COOPERARE

20

DIMENSIUNEA PĂCII ASIGURATĂ DE MILITARIII MOLDOVENI

Primii militari moldoveni au plecat în misiunea UNIFIL din Liban.

■ HOBBY

22

AMINTIRI CU PIXELI

Fotografia creează și distruge, mângâie și tulbură, bucură și supără, spune un adevăr sau minte... Fotografia ne dirijează sfera emoțională, iar de aici prezentul și viitorul. Suntem într-o relație de dependență profundă în raport cu această artă vizuală, relație pe care am acceptat-o și o dezvoltăm mai mult sau mai puțin conștient. Drept recunoștință i-am dedicat o zi specială – Ziua mondială a fotografiei, celebrată pe 19 august încă din 2009 la inițiativa unui fotograf australian, Korske Ara. Surse de pe internet susțin că „la marcarea zilei participă milioane de oameni din întreaga lume, fie ei profesioniști sau pasionați de fotografie.” Știu sigur că printre ei se numără și cei câțiva fotografi ai Armatei Naționale.

Secția rețele socializare:

locotenent Igor ROȘCOVANU
locotenent Irina ȚURCAN
Liuba VICOL
tel. 022-252-021

Materialele publicate
de „OASTEĂ MOLDOVEI” reflectă
opinia autorilor care s-ar putea
să nu exprime poziția redacției.
Reluările din „OASTEĂ MOLDOVEI”
trebuie să conțină trimerite la sursă.

„Oastea Moldovei” (Revistă)-
ISSN 1857-3703

Centrul mass-media militară
or. Chișinău,
șoseaua Hîncești, 84

Tipar SRL “Foxtrot”,
Adresa: mun. Chișinău, str. Florilor, 1
Tel.: (373-22) 49-39-36
e-mail: foxtrotmd@gmail.com,
www.tipografia.md

31 DE TOAMNE FESTIVE

La 3 septembrie Armata Națională a marcat 31 de ani de la creare. Cu acest prilej, dis-de-diminează conducerea Ministerului Apărării și Marelui Stat Major a depus flori la monumentul „Ștefan cel Mare și Sfânt” și „Maica În-durerată” din capitală.

Evenimentul aniversar a continuat cu o ceremonie militar-protocolară desfășurată pe platoul instituției de apărare, la care a participat și președintele țării, Comandantul Suprem al Forțelor Armate, Maia Sandu. În discursul său, șefa statului a precizat că Republica Moldova este un stat pașnic, însă este necesar să avem capacitatea de a ne apăra, iar în această perioadă complicată, rolul Armatei Naționale este unul foarte important. Totodată, președinta a reiterat și despre necesitatea încurajării educației patriotice în rândul cetățenilor. „Armata este aproape de oameni și se bucură de încrederea lor. O armată puternică și bine echipată oferă țării siguranță, libertate de acțiune și opțiuni strategice în caz de pericol. Prin urmare, este datoria noastră să construim o armată modernă, profesionistă, bine echipată și capabilă să facă față provocărilor. Suntem în întârziere, dar am convingerea că reușim. Republica Moldova învață să-și consolideze forțele armate din experiența altor țări neutre.

“

O armată puternică și bine echipată oferă țării siguranță, libertate de acțiune și opțiuni strategice în caz de pericol. Prin urmare, este datoria noastră să construim o armată modernă, profesionistă, bine echipată și capabilă să facă față provocărilor.

”

Noi suntem o țară pașnică și facem tot ce e cu putință pentru a menține pacea. Țara noastră trece printr-o perioadă complicată. Trebuie să ținem cont de lucrurile importante, să strângem rândurile, să încurajăm educația patriotică a cetățenilor, în special a tinerii generații. În acest efort, rolul militarilor este foarte important. Împreună putem cultiva cetățenilor noștri înțelegerea faptului că fiecare om poate pune umărul pentru a schimba în bine situația din țară”, a afirmat șefa statului, Maia Sandu.

La rândul său, ministrul Apărării Anatolie Nosatii a mulțumit efectivului Armatei Naționale pentru devotament și profesionalism în realizarea obligațiilor constituționale și a trecut în revistă principalele realizări pe plan național și internațional ale structurii de apărare. „De-a lungul anilor, Armata Națională a trecut prin perioade dificile, dar și printr-o serie de transformări și reforme care au avut ca scop modernizarea ei. În 31 de ani, militarii noștri au reprezentat Republica Moldova cu onoare și demnitate în plan regional și internațional. Aceștia au arborat tricolorul în operațiunea umanitară și de reconstrucție post-conflict din Irak, în misiunea de menținere a păcii din Kosovo și mai noi în Liban, dar și în multe alte baze militare ale unor operații internaționale cu mandatul ONU, OSCE, UE și NATO, demonstrând că Armata Națională are militari capabili să execute misiunile la cel mai înalt nivel. În ultimii ani, Armata Națională a fost tot mai aproape de oameni, venind în sprijinul autorităților în contextul gestionării crizei generate de COVID-19 și de războiul din țara vecină. Astăzi tindem să ne consolidăm securitatea națională, stabilitatea și reziliența în fața oricărei provocări. Iar acest lucru este posibil prin crearea unei armate moderne, în stare să apere cetățenii de orice amenințare la adresa statului nostru. Cu prilejul aniversării, doresc să transmit un gând bun militarilor aflați în serviciu, la centrele de instruire, în misiuni și să le mulțumesc pentru dăruire și profesionalism în îndeplinirea atribuțiilor constituționale”, a menționat șeful de la apărare, Anatolie Nosatii.

În cadrul ceremoniei, în semn de apreciere a performanțelor în serviciu, un grup de militari și angajați civili ai instituției a fost decorat cu distincții de stat și ale Armatei Naționale, dar și diplome de onoare din partea Președinției, Guvernului și Parlamentului. Militarii care zi de zi sunt în slujba Patriei susțin că în Armata Națională au avut un mediu favorabil pentru a crește profesional.

Și-a început carieră militară în anul 1995, odată cu admiterea la studii la Colegiul militar „Alexandru cel Bun”, actualmente Academia Militară a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun”. Apoi, timp de 5 ani a studiat la Academia Militară a Armatei Republicii Elene. De-a lungul carierei militare a ținut pasul perfecționării și a tins mereu să cunoască noi subtilități ale armatei. Ultimul care încheie șirul realizărilor din biografia ofițerului este Colegiul de Război al Armatei SUA pe care l-a finalizat cu succes în anul curent.

Vorbim despre colonelul Sergiu Cirimpei, loțiitor șef Marele Stat Major al Armatei Naționale. Ofițerul susține: „Să fii militar înseamnă să-ți faci, în primul rând, datoria față de Patrie cu abnegație și dăruire de sine. Armata mi-a oferit multe oportunități pe care în alt domeniu nu le-aș fi avut. Mă refer la instruire atât în țară cât și peste hotare, diverse cursuri de profesionalizare, misiuni de pacificare ș.a. Sunt mândru că acum mai bine de două decenii am făcut această alegere și am depus jurământ pentru țară”.

“

„Să fii militar înseamnă să-ți faci, în primul rând, datoria față de Patrie cu abnegație și dăruire de sine.

”

Un exemplu de patriotism este și locotenent major Galina Mahu, ofițer superior inginer în plutonul de deminare al Batalionului Geniu „Codru”. Militarul recunoaște că munca în armată nu este deloc ușoară, însă, datorită familiei care o susține, reușește în tot ceea ce face.

„Activez în Armata Națională din anul 2012. Fac parte din prima promoție de fete admise la Academia Militară „Alexandru cel Bun”. În tot acest timp am depus mult efort pentru a fi un militar exemplar și devotat Patriei. În armată mi-am descoperit noi abilități, am trăit emoții de neuitat și mi-am construit o carieră frumoasă, aici, acasă. Deși activez într-un domeniu dominant de bărbat, demonstrez zi de zi că și femeile pot executa aceleași misiuni la un nivel înalt. De ziua Armatei Naționale am primit o distincție de stat din partea Președinției Republicii Moldova pentru meritele care le-am obținut de-a lungul timpului. Sunt mândră de rezultatele mele, dar voi munci și mai mult pentru a urca noi „culmi” ale profesiei de militar”, spune locotenent major Galina Mahu.

O carieră de succes în Armata Națională și-a construit și locotenent-colonelul Sorin Bacalu. De mai bine de 22 de ani poartă epoleții de ofițer și muncește în numele Patriei. „Primul pas în lumea armatei l-am făcut în unitatea militară de radioelectronică din Vădeni. După desființarea acesteia, întreaga echipă a fost dislocată în Brigada 1 Infanterie Motorizată, iar eu – detașat la Academia Militară, acolo unde am activat timp de 5 ani de zile. Din 2010 fac parte din Marele Stat Major al Armatei Naționale. Acum

“

În ultimii ani, Armata Națională a fost tot mai aproape de oameni, venind în sprijinul autorităților în contextul gestionării crizei generate de COVID-19 și de războiul din țara vecină.

”

sunt șef de secție în Direcția instruire întrunită și doctrine. Armata Națională la 31 de ani este mai profesionistă, grație exercițiilor și cursurile de instruire și mult mai pregătită pentru a face față unor amenințări contemporane”, susține locotenent-colonelul Sorin Bacalu.

Amintim că Armata Națională a fost înființată prin decret prezidențial semnat de primul președinte, Mircea Snegur, în data de 3 septembrie 1991, la o săptămână de la Proclamarea Independenței Republica Moldova.

Steluța MOSCALCIUC

Jurnal militar

CRONICA PLUTOANELOR DE INFANTERIE

HEGEMONI, FORMAȚI ÎN 31

- Faptul că Armata Națională a marcat 31 ani, știți deja. Faptul că în toți acești ani au existat 8 plutoane cu numărul 31, ați remarcat? Sunt cam 200 de infanteriști din companiile 3, instruiți la Academia Militară a Forțelor Armatei „Alexandru cel Bun” (AMFA), care astăzi activează în diferite funcții de conducere în Armata Națională sau sunt împrăștiați în lume, departe de mediul militar.

Ce ziceți de o prezentare pentru fiecare?

1992-1997: REZISTENȚĂ

Prima generație de infanteriști ai plutonului 31 a scripit prin motivație profundă și o voință de fier, ne spune colonel Eugeniu Sclifos, prorector pe lucru administrativ, AMFA: „Am venit cu toată clasa la Colegiul Militar, de atunci. Războiul de pe Nistru ne-a impulsionat să cunoaștem cât mai multe și repede despre tot ce înseamnă apărarea Patriei. Eram 4 plutoane - două de infanterie, unul de artilerie și unul de transmisiuni, cam 150 de persoane. Permanent eram implicați în diverse concursuri: cea mai bună companie, cel mai bun pluton, în care se testa aspectul interior al cazărzii, pregătirea de luptă și sport, disciplina. De regulă, eram cei mai buni la pregătirea de foc, mai puțin exemplari la disciplină, nu prea ascultători eram. Oricum, fiecare pluton se străduia să acumuleze rezultate cât mai înalte, țineam la distanță notele negative, dacă vroiam să plecăm în permisie sâmbăta. Cel mai important, nu ne temeam de greutate.”

Ofițerul se mândrește că este parte a primei promoții de infanteriști și că poate fi un exemplu atât pentru copiii dânsului, cât și pentru studenții militari, care mai ”fură” câte o amintire despre anii de studenție de acum 30 de ani. Însă, e trist militarul când e vorba de logistica procesului de învățământ: „Echipamentul, armamentul sovietic nu asigură instruire de calitate. O salvare sunt exercițiile internaționale, ce oferă posibilități reale de a studia armele moderne din posesia statelor occidentale.”

Totodată, generațiile de învățăcei ar fi bine să-și exerseze răbdarea și încrederea în forțele proprii, să nu cedeze la întâia dificultate, ci dimpotrivă să depună efort pentru a o depăși, conchide domnul colonel, care și-a dezvoltat carieră în infanterie până în 2010, când a început o nouă etapă în logistică.

La admitere - peste 30 în pluton, au absolvit 25.

1995-2000: „DISCIPLINĂ”

Mai stabili din punct de vedere psihologic, bine căliți de profesori, pe-alocuri constrânși să fie disciplinați – sunt doar câteva amintiri ale colonelului Andrei Cemîrtan, comandantul Comendurii militare despre anii de studenție: „Se pune un accent sporit pe cunoașterea avansată a tehnicii și majorității sistemului de armament de infanterie, era un program de învățământ foarte reușit, iar lectorii de o pregătire foarte înaltă. Învățam din cărți și conspectele profesorilor, deci primeam o informație deja comprimată. Or, astăzi, studenților li se cere să caute în internet, unde este foarte multă informație, neselectată și acest lucru provoacă negativism, o rezistență de a învăța. Plus la aceasta, scriind cu mâna, noi însușeam materialul și pe această cale, astăzi prin „copy-paste” se memorează mai puțin.”

Un alt specific al plutonului erau polemicile în timpul lecțiilor: „Am avut camarazi, care absolviseră anterior diferite colegii și atunci când aveau o viziune diferită, polemizau cu profesorii militari. Se accepta situația, vorba unui colonel român: „Studii în poziția de drepti nu faci.” Printre noi erau deja formați pedagogi, tehnicieni, sportivi buni la fotbal, lupte libere, haltere, care reușeau peste tot: și la ore, și la competiții. Mai mult, Catedra tactică generală de atunci a fost pictată de doi cursanți din plutonul 31, imagini ce s-au păstrat peste ani.”

Dincolo de partea frumoasă, plutonul 31 din promoția vizată avea faima celor mai nedisciplinați. Comandanții au rezolvat problema prin constrângere: „Era ultimul an, imediat după primul examen intern de absolvire, 3-4 colegi de-ai

noștri au fost exmatriculați. Anunțul s-a făcut în fața întregului colegiu, după ce au fost scoși din formație. A fost un șoc, dar o lecție bună pentru toți.”

Cel din urmă moment reținut de domnul ofițer ține de felul în care obțineau ei multasteptate permisii: „Pe lângă rigorile tradiționale, ultima selecție pentru învoire erau 10 ridicări la bara fixă. Le făceai – plecai, nu - biletul era rupt. Mi-aduc aminte comandantul de atunci, colonel Colesniuc, a rupt odată biletul de învoire chiar al propriul fiu, nu făcea excepții.”

Admiși 25-26 persoane, la absolvire au ajuns 17.

2000-2003: METAMORFOZE

Au intrat în colegiu, au absolvit institutul, iar studiile superioare complete le-au obținut în Academie, ani mai târziu. Altfel spus, au făcut cumulativ 6 ani de învățatură militară. În primii trei ani au fost nedespărțiți de plutonul 32, își amintește colonel Alexandru Zabica, comandantul Bazei de Păstrare Tehnică, Armament și Patrimoniu Militar: „În primul an eram uniți datorită circumstanțelor. Ne aflam des în câmp împreună. Poligonul de la Bulboacă îl cunoșteam până în mici detalii. Astfel, ne-am împrietenit și făceam totul în comun, chiar și încălcările. Cele mai frecvente erau părăsirea samavolnică a unității. Deosebirea se vedea la învățatură. Noi, mai mult de la sate, eram mai cuminiți și cu mai tragere de inimă la carte. Of, ce mai învățam... noaptea, cu picioarele în apă rece... Lectorii aveau cerințe înalte. Era tensionant. De aceea, ieșirile la teatru, concerte, muzeu erau o binecuvântare.”

Totuși, cea mai importantă stimulare pentru studenții militari reprezenta permisia, mai ales când jumătate de an

s-au aflat doar între gardurile școlii: „Țin minte bine când ni s-a permis să plecăm acasă, să felicităm mamele cu ocazia Zilei femeii. Am avut la dispoziție 24 de ore, pe 8 martie trebuia să ne prezentăm la colegiu. În acel timp, nu știi cum, dar am reușit să vorbesc cu mama, cu prietena, rudele și prietenii și m-am întors fără întârziere.”

Experiența trăită i-a provocat să schimbe lucrurile, însă propunerea de a avea mai multă libertate de deplasare și-a găsit aplicarea în următoarele promoții: „Când stai mult timp într-un singur mediu, apar și gânduri diverse.” În schimb, au avut succes la alte inițiative, printre care portul ținutei de zi pe perioada permisiei, a centurii peste uniformă și înlocuirea cocardei soldățești cu cea de ofițeri pentru comandanții în devenire.

Înmatriculați - cca 35 tineri, au devenit ofițeri 31.

Continuare în pag.10

Continuare din pag. 9

2003-2007: FĂRĂ EXTREMITĂȚI

Cel mai numeros pluton din toate - 8, a avut o prestație medie la toate compartimentele, nu s-a evidențiat prin talente, excelări la carte. Viața studentului de ieri și de azi include același activități, etape de instruire; discipolii au același speranțe, tendințe, poate doar prezența fetelor din ultimele promoții schimbă atmosfera, opinează locotenent-colonel Vladimir Moșneguțu, șef S4, Brigada de Infanterie Motorizată din Bălți: „Per general am fost cuminiți, la învățătură mențineam nivelul mediu spre bine. Evident, ne deosebeam de transmisioniști, de exemplu, prin ieșirile la poligon. Da, era mai greu, dar pentru asta am venit la facultate - să învățăm să trecem prin greu. Printre disciplinele preferate se număra instrucția focului și topografia militară. Serviciile, care erau parte din obligațiunile noastre, le îndeplineam cu responsabilitate, prin rotație. Cele mai interesante ne păreau la cantină, patrulă, parcul auto și planton. Patrulam noaptea, chiar și așa îmi părea mai ușor decât la cantină, unde aveam o mulțime de sarcini: curățare de cartofi, spălatul podelei, a veselei, etc. Comandanții de grupă aveau servicii suplimentare.”

Multe din amintiri se șterg cu anii, de neuitat, însă, sunt relațiile de amicitie, completează ofițerul: „Prietenii se leagă, de obicei, cu colegii de cameră. În cazul meu, menținem legătura și azi cu cei din camera 3. Am fost 5.”

La admitere 37-38, au finalizat 23.

2007-2011: CAMARADERIE

Extraordinari de buni la disciplină, la învățătură de la început și până la sfârșit, comparativ cu toate promoțiile, astfel caracterizează cea de-a 5-a promoție un reprezentant al ei, căpitan Dumitru Loghin, șef Serviciu trupe și protecția forțelor, Brigada de Infanterie Motorizată „Moldova”: „Poate așa a fost contingentul, poate vremurile erau în favoarea noastră, cert că ne ajutam unul pe celălalt, nu ne înjoseam, nu concuram nesănătos între plutoane, nu lăsam colegii în voia sorții. Celor, care nu înțelegeau anumite teme, le explicam încă odată. Întreaga companie a fost puternică.”

Sportul cu componentele ei militare a pus în valoare atât plutonul 31, compania 3, cât și întreaga instituție de învățământ. A fost pentru prima dată când echipa academiei a luat primul loc la ”Cupa ministrului Apărării” și și-a menținut poziția trei ani consecutivi, spune ofițerul, atlet iscusit în studenție: „Ne făleam și cu muzicanți buni, care impresionau la nivel național. Am avut militari eminenți cu medalii...”

Pe cât de entuziasmat povestea ofițerul despre anii de studii și cei de la început de carieră, pe atât de mâhnit mi-a părut când vorbea despre actualitate: „Trebuia să fiu maior încă în 2019 și nu e vorba de testul la pregătirea fizică, ci lipsa de funcții corespunzătoare. Nu ține de nivelul meu.”

Demotivantă situație când afli că un militar vrea să plece din armată nu din cauza salariului mic, ci doar pentru că nu și-a primit următorul grad militar la timp. „Dacă ați primi următorul grad militar în timpul apropiat, v-ați schimba părerea?”, l-am întrebat eu. „Da”, mi-a răspuns ferm și imediat ofițerul.

Înmatriculate - 31 persoane, au absolvit 19.

(Va urma)

Liuba VICOL

EFORTUL SUSȚINUT AL SECURITĂȚII

Seminar interguvernamental în domeniul securității naționale și gestionării crizelor, organizat la Ministerul Apărării

La Ministerul Apărării s-a desfășurat Seminarul interguvernamental în domeniul securității naționale și gestionării crizelor. Evenimentul este organizat de Consiliul Suprem de Securitate, Ministerul Apărării și Centrul European pentru Studii în domeniul Securității „George C. Marshall” al SUA.

La seminar au participat consilierul Președintelui Republicii Moldova în domeniul apărării și securității naționale, secretar al Consiliului Suprem de Securitate Dorin Recean, ministrul Apărării Anatolie Nosatii, ambasadorul SUA la Chișinău E.S. Kent D. Longsdon, reprezentanta Agenției ONU pentru Refugiați (UNHCR) în Moldova, Francesca Bonelli. La fel, sunt prezenți membri ai Comisiei parlamentare securitate națională, apărare și ordine publică, reprezentanți ai instituțiilor publice și ai organizațiilor nonguvernamentale, consilieri, specialiști din cadrul Ministerului Apărării și ai Marelui Stat Major al Armatei Naționale.

Seminarul s-a axat pe teme ce țin de gestionarea crizelor la nivel interinstituțional și pe principiile comunicării strategice. Sunt examinate studii de caz, exemple și discuții, precum și reflecții privind Strategia Securității Naționale.

În mesajul de deschidere, consilierul prezidențial Dorin Recean a mulțumit organizatorilor, în special Centrului

European pentru Studii în domeniul Securității „George C. Marshall”. El a specificat că Republica Moldova se află într-un proces de însușire a lecțiilor în contextul crizei refugiaților și de reconsiderare a managementului interinstituțional al securității naționale pentru a fi mai eficient inclusiv în fața unor eventuale crize. „Acest eveniment ne oferă oportunitatea de a lucra împreună, astfel încât, într-un final, să avem un plan specific datorită căruia Guvernul, împreună cu întreaga societate, să fie și mai puternice, și mai determinate pentru apărarea adevăratelor valori”, a spus Dorin Recean.

La rândul său, ministrul Anatolie Nosatii a accentuat importanța acestei activități, menționând că temele seminarului legate de gestionarea diferitelor crize, respectiv adaptarea Strategiei de Securitate Națională prin prisma cooperării interdepartamentale și a managementului crizelor, este un subiect de actualitate majoră pentru statul nostru.

De asemenea, Francesca Bonelli a prezentat unele aspecte ale gestionării crizei refugiaților din Ucraina pe teritoriul țării noastre de către autoritățile Republicii Moldova și UNHCR pe parcursul a cinci luni, exprimând recunoștință Guvernului și poporului Republicii Moldova.

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA, LA UN AN DE ACTIVITATE

Raportul de activitate a Guvernului, intitulat „Un an de guvernare solidară cu oamenii”, a fost prezentat de Cabinetul de miniștri.

În debutul ședinței, prim-ministra Republicii Moldova, Natalia Gavrilița a declarat că Guvernul a întreprins o serie de acțiuni pentru a reduce impactul provocărilor cu care s-au confruntat cetățenii în ultimul an, referindu-se, în context, la efectele războiului din Ucraina și creșterea prețurilor la energie. Printre acestea se numără un amplu pachet de compensare a facturilor majorate, ieftinirea serviciilor publice, reforma în justiție, relansarea asistenței externe, proiecte de infrastructură și altele.

La rândul său, ministrul Anatolie Nosatîi a raportat despre realizările în cadrul instituției de apărare, evidențiind acțiunile care au fost întreprinse pentru dezvoltarea capacităților militare și modernizarea Armatei Naționale. Astfel, oficialul a vorbit despre eforturile de intensificare a contribuției Republicii Moldova la asigurarea păcii și creșterea credibilității statului ca furnizor de securitate, dar și despre relansarea cooperării bilaterale cu instituțiile de apărare din statele vecine și statele membre ale Uniunii Europene (UE) și Organizația Tratatului Atlanticului de Nord (NATO).

Potrivit ministrului Apărării, începând cu 15 august anul curent, militarii moldoveni vor participa în Misiunea de menținere a păcii din Republica Liban — Forța Interimară a Națiunilor Unite în Liban (UNIFIL). De asemenea, ministrul Nosatîi a vorbit despre negocierea cu UE privind participarea pacificatorilor noștri în misiunea din Bosnia și Herțegovina, dar și despre disponibilitatea detașării unui contingent de genști pentru misiuni de deminare post conflict în Ucraina.

Totodată, în rezultatul cooperării cu UE pentru anul 2021, prin intermediul Instrumentului European pentru pace (EPF European Peace Facility), au fost alocate Ministerului Apărării 7 milioane euro pentru dotarea echipelor de deminare, a unui detașament medical mobil, precum și a trei puncte medicale din cadrul unităților militare ale Armatei Naționale. În același context, pentru anul 2022, au fost aprobate 40 milioane euro pentru implementarea unor proiecte ce țin de achiziții de echipament de logistică, vehicule militare, echipament de comunicații, apărare cibernetică, stații radio etc.

Totodată, ministrul Nosatîi a accentuat că o prioritate pentru instituția de apărare este îmbunătățirea pachetului social, condițiilor de trai și activitate ale militarilor, dar și modernizarea infrastructurii unităților militare.

DISTINCȚIILE RECUNOȘTINȚEI

Veteranii de război, decorați cu medalia „30 de ani de la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității și independenței Republicii Moldova”

Un grup de veterani de război au fost decorați cu Medalia comemorativă „30 de ani de la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității și independenței Republicii Moldova (1991-1992)” a Armatei Naționale, în cadrul unui eveniment desfășurat la Agenția pentru Știință și Memorie Militară. La activitate au participat prim-ministra Natalia Gavrilița, ministrul Apărării Anatolie Nosatii, comandantul Armatei Naționale, general de brigadă Eduard Ohladciuc, ministrul Afacerilor Interne Ana Revenco, precum și directorul Serviciului de Informații și Securitate Alexandru Musteața.

„Este important să avem un stat dezvoltat care să poată asigura o creștere și prosperitate continuă, să știm că putem oferi generațiilor care vin siguranța unui trai decent acasă și pentru asta vă mulțumesc dumneavoastră, dragi veterani. În aceste timpuri incerte pe care le trăim conștientizăm adevărata valoare a luptelor pe care le-ați dus și adevărata valoare a păcii pe care o trăim” a spus Natalia Gavrilița, în cadrul ceremoniei de înmânare a distincțiilor.

De menționat că acțiunea de decorare cu distincția „30 de ani de la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității și independenței Republicii Moldova (1992-2022)” are loc în contextul implementării Programului național consacrat Anului recunoștinței față de veteranii de război, participanți la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității și independenței Republicii Moldova.

Ceremonii de decorare au fost organizate în mai multe localități din țară, de către Centrele Militar Teritoriale, în comun cu autoritățile publice locale și asociațiile obștești de veterani.

În conflictul armat de pe Nistru din 1992 au participat aproximativ 30 000 de persoane, dintre care, 301 de militari și civili au murit, iar alți 3 500 au fost răniți.

PRIMUL PAS ÎN ȚARA CUNOȘTINȚELOR

Un grup de copii ai militarilor Armatei Naționale care în această toamnă au pășit pentru prima dată pragul școlii au primit un suport din partea Ministerului Apărării. Acesta a inclus mai multe tipuri de rechizite necesare pentru anul școlar. Evenimentul s-a desfășurat în incinta Agenției pentru Știință și Memorie Militară, unde a participat și ministrul Apărării Anatolie Nosatîi.

Oficialul a înmănat copiilor rechizitele necesare pentru ore și i-a îndemnat să pășească cu încredere în lumea cunoștințelor, și să depună toată străduința pentru a avea cele mai bune rezultate.

„Vreau să vă felicit pe voi dragi copii cu începutul noului an școlar. Noi, la Ministerul Apărării, am hotărât în acest an să venim cu un suport pentru elevii care vor merge în clasa întâi, nu doar cei din Chișinău, dar toți copiii de militari din cadrul Armatei Naționale,” a declarat ministrul Apărării Anatolie Nosatîi.

De asemenea în cadrul evenimentului copii au recitat poezii cu ocazia începutului noului an școlar. Programul evenimentului a inclus și o excursie organizată în incinta muzeului militar, unde micii școlari au avut posibilitatea să afle despre exponatele ce datează din diferite perioade de timp.

Erica Goja a adus o surpriză specială pentru mămică sa, exprimată printr-o poezie.

*Cu mama mea eu mă mândresc,
Fiindcă în pace eu trăiesc,
Cu mama mea eu pe cărare,
Fiindcă este militar.*

*Cu ea mă simt în siguranță,
Cu ea visez și am speranță,
La viață bună, liniștită,
Cu draga mea, bună mămică.*

Și Sofia Cojocari a dorit să amintească publicului că anotimpul cunoștințelor e aceeași toamnă bogată.

*Iar e toamna, zile calde,
Frunză ruginie cade,
Soarele la toți zâmbește,
Și pe toți înveselește.*

*E întâi septembrie-n calendar,
Se așteaptă un nou an școlar,
Elevii vin la școală,
Cu flori, pentru scumpii profesori.*

*Școala e a doua casă,
Ce-i învață? Cartea s-o iubim,
Ca să reușim în viață,
Și frumos să o trăim.*

La finele evenimentului, părinții au mulțumit Ministerului Apărării pentru suportul oferit, menționând că acestea le va fi de mare ajutor copiilor pentru buna desfășurare a anului de învățământ.

„Adresez sincere mulțumiri Ministerului Apărării pentru suportul oferit copiilor. Cred că rechizitele oferite vor fi utile pe parcursul acestui an de învățământ și chiar pe mai mulți ani. Copiilor le-a plăcut foarte mult excursia organizată, ghidul muzeului militar a oferit toată informația necesară copiilor referitor la toate exponatele, într-o manieră pe înțelesul acestora, iar această excursie va fi o introducere utilă pentru ei la însușirea materialului predat la lecțiile de istorie”, a comunicat sergent clasa a II-a Alexandru Gurduială.

„Consider gestul din partea Ministerului Apărării unul binevenit în contextul începutului anului școlar, pe lângă această surpriză, cred că excursia prin muzeul militar, a fost utilă pentru copii pentru a înțelege mai bine istoria țării noastre”, a declarat și Natalia Postolachi.

Locotenent Andrei GHERVAS

RESURSELE ARMATEI

Bugetul pentru Ministerul Apărării va fi majorat cu 14,5 milioane lei

Bugetul pentru Ministerul Apărării va fi majorat cu **14,5 mln lei**, în conformitate cu prevederile din proiectul de lege privind modificarea Legii bugetului de stat pentru anul 2022 nr. 205/2021, aprobat de Cabinetul de miniștri.

Astfel, potrivit documentului, alocațiile pentru Ministerul Apărării din bugetul de stat vor constitui **1 miliard 47 milioane lei**.

În acest sens, cheltuielile pe sectorul „Apărare Națională” se vor majora cu **1,4%, respectiv de la 884,1 milioane lei la 896,8 milioane lei**.

Principalele majorări vizează cheltuielile de personal (+9,0 mln lei), asigurarea cu carburanți și lubrifianți pentru activitățile Armatei Naționale (+3,5 mln lei), elaborarea studiului de fezabilitate pen-

tru inițierea proiectului de investiții capitale (+1,0 mln lei), reparații curente ale încăperilor și procurarea mobilierului pentru militarii în termen din cadrul unităților militare (+0,7 mln lei).

De menționat că până în prezent, bugetul pentru Ministerul Apărării era estimat la 1 miliard 32 milioane lei, ceea ce constituia 0,38% din Produsul Intern Brut.

ARMATA NAȚIONALĂ, ORA DE BILANȚ

Avut loc ședința de bilanț a activităților Armatei Naționale pentru perioada mai — iulie 2022, la care au participat șefii de direcții și secții din cadrul instituției, sergenții principali, precum și comandanții unităților militare.

Subiectele prezentate de către raportori au vizat realizările în procesul de intensificare a participării efectivului Armatei Naționale în misiuni și operații internaționale, rezultatele activității economico-financiare, securitatea cibernetică,

dezvoltarea profesională a corpului de soldați și sergenți al Armatei Naționale, analiza disciplinei militare, dar și problemele actuale cu care se confruntă Armata Națională.

Ministrul Apărării, Anatolie Nosatii a accentuat, în cadrul ședinței, continuarea proceselor de modernizare derulate în Armata Națională. Totodată, oficialul a vorbit despre inițiativele și ajustările bugetare, care vin să îmbunătățească condițiile de activitate și trai ale militarilor în termen și pe contract, precum și intensificarea eforturilor pentru dezvoltarea capacităților Armatei Naționale, redresarea situației la capitolul dotare, repararea infrastructurii unităților și asigurării sociale a militarilor.

La rândul său, comandantul Armatei Naționale, general de brigadă Eduard Ohladciuc a menționat că apreciază contribuția comandanților și efectivului din subordine implicat la instruirea militarilor, specificând că aceștia reușesc să îndeplinească misiunile stabilite în planul pregătirii de luptă pentru această perioadă. În același context, generalul Ohladciuc a solicitat să fie acordată o atenție sporită disciplinei militare, dotării cu echipament și tehnică, instruire, precum și procesului de planificare și desfășurare a exercițiilor naționale și internaționale, antrenamentelor în țară, dar și de peste hotare.

JURĂMÂNTUL SACRU PENTRU PATRIE

Peste 700 de soldați încorporați în luna iulie curent, în Armata Națională, au jurat credință Patriei în cadrul unor ceremonii desfășurate la Bălți, Cahul și la poligonul de la Bulboaca. Printre aceștia se numără și tinerii admiși la studii în Academia Militară „Alexandru cel Bun”.

La evenimentul desfășurat în Batalionul de instrucție de la Baza militară de instruire a fost prezent și ministrul Apărării Anatolie Nosatîi. În discursul său oficialul i-a felicitat pe soldații și studenții militari cu acest prilej, reitărând importanța jurământului de credință Patriei în viața fiecărui tânăr care a decis să urmeze cariera militară sau să își onoreze obligația constituțională de îndeplinire a serviciului în termen. În același context, șeful de la apărare a apreciat reușitele soldaților și studenților în timpul cursului de instruire inițială, iar rudelor prezente la ceremonie le-a mulțumit pentru susținere și încredere: „Pe parcursul a 4 săptămâni ați învățat primele noțiuni ale profesiei de militar. Ați fost ghidați de ofițeri și sergenți bine pregătiți, cu experiență în domeniu, care s-au străduit din civili să vă facă militari. Mai aveți multe de învățat, dar vă asigur că superiorii vor depune tot efortul pentru a vă oferi instruirea necesară. Vă îndemn pe parcursul serviciului militar să îndepliniți întocmai ordinele și obligațiunile care vă revin și să respectați cu strictețe măsurile tehnicii securității și să nu uitați că familia și cei dragi vă așteaptă să reveniți în siguranță acasă, după încheierea anului de cătănie. Celor care au decis să îmbrățișeze profesia de militar și să aplice la academie le urez mult succes, curaj și să însușească bine domeniul armelor, iar ulterior, când vor deveni ofițeri iscusiți să-și împărtășească bagajul de cunoștințe obținut în timpul studiilor. Stimați părinți, rude și prieteni ai ostașilor, vă îndemn să fiți mândriți de alegerea flăcăilor voștri. Ei au făcut un pas corect, aici vor fi în siguranță și vor avea tot sprijinul necesar.”

Tinerii veniți la oaste ne-au destăinuit că au decis să facă acest pas din dorința de a avea pregătirea militară, iar părinții i-au susținut în această alegere. Deși sunt abia la început de drum, ostașii se declară pregătiți să înfrunte toate greutățile de mai departe. Soldatul clasa III Vasile Crudu spune că tatăl său a fost cel care l-a îndrumat să meargă la cătănie, întrucât și el la timpul lui a trecut prin școala bărbăției. „După primirea ordinului de încorporare, m-am prezentat la centrul militar teritorial pentru a fi încadrat în serviciul militar în termen. Am trecut prin toate etapele obligatorii, iar astăzi mă vedeți aici, cu arma strânsă la piept și pregătit pentru noi provocări. Cursul inițial de

instruire a fost o „probă de foc”. A trebuit să lăsăm toate obișnuințele vieții civile și să ne adaptăm la rigorile armatei. Nu a fost ușor, dar mă bucur că am avut comandanți bine pregătiți care ne-au ghidat de fiecare dată. Mi-am făcut și noi prieteni, alături de care vom aduna amintiri de neuitat. Cel mai mult mi-a plăcut ședințele practice desfășurate la poligon. Am executat trageri din pistolul mitralieră și am avut simulări la aruncarea grenadei. Abia aștept să văd ce alte misiuni interesate mai urmează.”

Timp de patru săptămâni s-au familiarizat cu rigorile vieții militare, au învățat regulamentele, instrucția tragerilor, instrucția de front și viitorii ofițeri ai Armatei Naționale. Tinerii care au decis să studieze în cadrul unicii instituții de învățământ militar superior din țară ne-au comunicat că s-au acomodat ușor la regimul cazon, iar acum sunt dornici de a însuși toată materia necesară pentru pregătirea unui apărător al neamului.

Doru Căpățină este absolvent al Liceului Teoretic „Vasile Alecsandri” din Călărași. Tânărul student spune că a îndrăgit domeniul armelor și se vrea cât mai repede pe băncile academei. „Fiind elev, am decis să aplic la Academia Militară, deoarece ea pregătește viitorii ofițeri ai Armatei Naționale, adeverați apărători ai țării. Sunt și eu patriot, iubesc mult această palmă de pământ și vreau să obțin instruirea necesară pentru a fi pregătit să o apăr. Părinții îmi sunt alături și îmi oferă cele mai bune povețe. Mă bucur că am trecut cu brio prima etapa de instruire, am învățat multe lucruri interesante. Aici, în armată, e un mediu străin pentru mine, dar sper să îl descopăr cât mai mult. Teama, împotrivirea și autocritica ne împiedică să învățăm lucruri noi și să trăim experiențe noi. Eu le-am lăsat pe toate după poarta unității și merg să cuceresc o lume nouă”, a comunicat Doru Căpățină. Printre rândurile studenților care își văd viitorul în armată am întâlnit-o și pe Claudia Mahu. Aceasta ne-a mărturisit că vrea să devină militar și scut de siguranță al țării. „De mic copil am visat la o carieră militară, iar după finalizarea studiilor liceale, primul lucru pe care l-am făcut a fost să adun toate documentele necesare și să vin la academia militară. Deși pare a fi mai mult o meserie pentru bărbați, familia mi-a respectat decizia. În acești trei ani de studii mă voi strădui

să învâț foarte bine, să „fur” cât mai mult din experiența și cunoștințele superiorilor și să devin o studentă exemplară. Conștientizez că nu va fi ușor, dar pentru aceasta și sunt aici – să-mi depășesc propriile limite”.

Evenimentul a fost urmărit de părinți, rude și prieteni ai soldaților. Cuprinși de emoții pozitive și mândrie, aceștia spun că le-a fost greu să accepte decizia flăcăilor de a veni la cătănie, însă acum îi susțin și încurajează să devină buni profesioniști în domeniul ales. Liliana Căpățină este mamă a trei băieți. A venit să-i fie alături feciorului mai mare care a depus jurământ și speră că va deveni un model pentru ceilalți copii. „A fost alegerea lui de a deveni militar. Noi, întreaga familie îl susținem și îi suntem alături. În urez slujbă ușoară, să fie sârguincios, să îndeplinească cu mare responsa-

bilitate misiunile înaintate de superiori și să devină un brav ofițer”, a menționat Liliana Căpățină.

De menționat că după ceremonie, soldații și studenții militari au plecat într-un concediu de șase zile, după care au revenit în unități și, respectiv, în sălile de clasă. Amintim că serviciul militar în termen durează 12 luni, iar studiile la Academia Militară „Alexandru cel Bun” - trei ani. Studenții militari beneficiază de instruire, cazare, echipament și alimentare gratuite. La finalizarea studiilor, absolvenților li se acordă gradul de „locotenent”, permis de conducere categoria „B”, precum și loc de serviciu în unitățile Armatei Naționale.

Steluța MOSCALCIUC

DIMENSIUNEA PĂCII ASIGURATĂ

Pacificatorii moldoveni se instruiesc pentru UNIFIL

Militarii din Armata Națională care vor participa în Misiunea de menținere a păcii din Republica Liban - Forța Interimară a Națiunilor Unite în Liban (UNIFIL), se instruiesc în conformitate cu regulile de activitate într-o operație internațională.

Potrivit colonelului Gheorghe Silnic, șeful Direcției Instruire întrunită și doctrine, în perioada 15-19 august curent, pacificatorii participă la ședințe de instruire în conformitate cu prevederile mandatului ONU din această misiune.

Sursa a menționat că ofițerii și sergenții care vor fi detașați în misiune în data de 23 august, vor activa în statul major al operației. Totodată, începând cu luna februarie

2023, Armata Națională planifică să detașeze în UNIFIL un contingent din 32 de militari care vor activa în zona de responsabilitate a comandamentului forțelor italiene.

Inițiativa de detașare a militarilor Armatei Naționale în cadrul Forței interimare a Națiunilor Unite în Liban vine în sprijinul obiectivului de intensificare a contribuției la asigurarea păcii prin participarea în cadrul misiunilor internaționale, prevăzut în Programul de activitate al Guvernului, dar și în contextul realizării prevederilor Legii nr.219/2015 privind participarea Republicii Moldova la misiuni și operații internaționale.

Primii militari moldoveni au plecat în misiunea UNIFIL din Liban

Patru militari ai Armatei Naționale au fost detașați în operația de menținere a păcii din Republica Liban - Forța Interimară a Națiunilor Unite în Liban (UNIFIL). Cu acest prilej, în Tabăra Militară 142 a fost organizată o ceremonie oficială.

În cadrul evenimentului, ministrul Apărării Anatolie Nosatii a menționat că ofițerii și sergenții, care au trecut un proces riguros de selectare, sunt pregătiți în conformitate cu standardele internaționale, profesioniști și dedicați meseriei. „Dumneavoastră sunteți prima echipă de militari care pleacă în misiunea de menținere a păcii în Liban, o misiune nouă pentru Armata Națională. Iată de ce, vă solicit să depuneți maxim efort în executarea sarcinilor stabilite de

comandamentul forțelor italiene și să fiți interoperabili cu armatele statelor participante la UNIFIL, reprezentând cu onoare Republica Moldova și Armata Națională în acest teatru de operații”, a spus ministrul Apărării.

Potrivit superiorului echipei, locotenent-colonel Igor Molodoi, în Liban, pacificatorii, care vor activa timp de șase luni în statul major al misiunii, sunt pregătiți să execute toate misiunile la cel mai înalt nivel.

UNIFIL a fost înființată în scopul retragerii forțelor israeliene din sudul Libanului și restabilirii păcii și securității internaționale. La misiunea UNIFIL participă circa 10 500 de militari din 45 de state ale lumii.

DE MILITARII MOLDOVENI

MISIUNEA UNIFIL

CIRCA

10 500 MILITARI**45**DE STATE
ALE LUMII

Fotografia creează și distruge, mângâie și tulbură, bucură și supără, spune un adevăr sau minte... Fotografia ne dirijează sfera emoțională, iar de aici prezentul și viitorul. Suntem într-o relație de dependență profundă în raport cu această artă vizuală, relație pe care am acceptat-o și o dezvoltăm mai mult sau mai puțin conștient. Drept recunoștință i-am dedicat o zi specială – Ziua mondială a fotografiei, celebrată pe 19 august încă din 2009 la inițiativa unui fotograf australian, Korske Ara. Surse de pe internet susțin că „la marcarea zilei participă milioane de oameni din întreaga lume, fie ei profesioniști sau pasionați de fotografie.” Știi sigur că printre ei se numără și cei câțiva fotografi ai Armatei Naționale.

Primele nume, devenite în timp sonore și reprezentative, sunt sergent clasa I Vitalie Iovu și căpitan Dmitrii Vosimeric. Cel dintâi preț de 26 ani a adunat milioane de poze de la evenimente militare organizate și momente spontane. Nu există militar, care să nu-i cunoască numele.

Cel de-al doilea, acum 12 ani, când s-a încorporat în armată, nici nu visa la fotografie. Dragostea a venit pe parcurs, iar astăzi a ajuns un colecționar de premii din domeniu, în special, internaționale. În palmaresul său are 13 nominalizări fruntașe, adunate în ultimii 6 ani.

Dincolo de cei doi fotografi profesioniști Armata Națională a Moldovei mai are și fotografi amatori. Știți care e diferența, da? Profesioniștii primesc bani pentru serviciile lor, amatorii o fac doar pentru propria plăcere.

Să-i cunoaștem pe câțiva dintre ei.

AMINTIRI CU PIXELI

Alina Mușet, locotenent major de justiție din cadrul Agenției Asigurare Resurse și Administrare Patrimoniu a MA și fotograf neformal al Asociației Femeilor din Armata Națională. Nici o poză a organizației nu este postată fără să treacă de redactarea Alinei: „Scot în evidență una-două componente și pe celelalte le iradiez. Nu-mi plac pozele încărcate, dar nici nu exagerez cu prelucrarea, păstrez naturalitatea. Fiecare produs al meu are un concept, gândit din start, respectiv aleg locul, poziția, unghiul, elementul-cheie și numai după aceea fotografiez. În dorința de a obține poza perfectă mi-am cumpărat un telefon cu o cameră performantă și un abonament pentru programe de redactare foto. Satisfacția mea cea mare este când odată ce am realizat fotografia dorită, le șterg fără regrete pe celelalte zeci imperfecte”.

Militara se implică cu plăcere în diverse campanii sociale și o tentează participarea în competiții din branșă... La fel ca pe vremuri, când talentul la desen îi aducea locuri de frunte la olimpiade, concursuri de pictură, etc.

De asemenea, pasiunea pentru fotografie i-a adus o prietenie sinceră cu colega sa, căpitan **Olga Cornovalova**, al cărui interes similar durează mai bine de un deceniu: „Primii pași în domeniu i-am făcut cu mult înainte de armată. Un anume imbold a venit de la tatăl meu. Fotografiez doar când mă inspiră ceva anume, nimic intenționat. Primele poze, pe care le consider cu adevărat laudabile, le-am făcut acum 2 ani cu fiul meu. Era o zi însorită, deși încă rece. Mergeam pe lângă o biserică, cupola ei în razele soarelui m-au răscolit și am întipărit momentul. Și azi când mă uit la acele fotografii, mă furnică. A fost o stare deosebită”.

Arhiva personală a doamnei ofițer e bogată în imagini, în special, cu elemente din natură și copii. O mapă e dedicată și colectivului profesional din Direcția achiziții publice, în care îndeplinește funcția de ofițer principal, Secția achiziții echipament și produse alimentare.

Emoțional față de fotografie are două abordări: cele negative, cum ar fi durerea, tristețea, o provoacă la fapte bune, iar de memorat le ia în calcul doar pe cele pozitive. De fapt, „fotografia are mai multe roluri, primul este de a păstra memoriile, al doilea e de a exterioriza emoțiile și, analizând, mai găsim rosturi”.

Următorul pe listă a avut un traseu al ocupațiilor apropiat dnei Mușet. Soldat clasa a II-a, **Dumitru Țibuleac**, a cochetat anterior cu desenul în creion și pix cu gel. Nu a renunțat complet la această predilecție, a variat cu pictură animată și a completat cu fotografia, prioritizând-o: „Prin fotografie ajungi mai ușor și mai repede la o finalitate. Inițial fotografiam cu telefonul, ulterior am adunat bani și mi-am procurat un aparat foto. E mare diferență”.

O altă diferență, nu numai de calitate, constituie obiectul fotografiei. Înainte de armată era atras de natură și oameni, spontaneitatea fiind pilonul stop-cadrului: „Luați prin surprindere ei sunt mai naturali, mai expresivi. Locul preferat e Parcul Central din Cahul. Am fotografiat toate sculpturile de lemn din diferite unghiuri și am folosit locația pentru cele mai

neordinare poze. În doar două luni au cumulat cca 600 de poze din natură și peste 200 cu persoane”.

Pentru armată a creat, deocamdată, doar o amintire de la vizita unei delegații americane în Brigada de Infanterie Motorizată „Dacia”. Obligațiunile de serviciu ca șef de depozit și responsabil de comunicații în unitate îl țin departe de fotografia militară.

Prin comparație, sergent **Eduard Cătrinescu** din Brigada de Infanterie Motorizată „Moldova”, are statut neprotocolar de fotograf al unității. Este omniprezent la orice eveniment militar din nordul țării, fie că e vorba de sărbătoare sau antrenament la Centru de instruire. Drept motivație de a continua prestarea gratuită a serviciului foto e un simplu „Mulțumesc” din partea colegilor.

Domnul sergent este cel mai experimentat din toți fotografi amatori intervievați, fidelitatea pasiunii contabilizând mai mult de 20 de ani. Mai puțin fidel s-a manifestat față de aparatele foto, schimbându-le pe unele mai avansate. La fel, ca și colegul său sudic, îi place să eternizeze mișcarea umană, fără ca omul să știe.

Cel din urmă entuziast al pozelor e cel mai muzical. Rutina profesională a plutonierului (r) **Maxim Efremov** oscilează între trompetă și chitară bass, anterior ca militar și astăzi ca angajat civil în cadrul Orchestrei Prezidențiale. Momentele ocazionale înseamnă muncă la diverse petreceri private și publice. Deși percepe fotografia mai mult ca sursă de existență, se implică emoțional în proiecte cu copii: „E interesant să lucrezi cu ei. Mergem prin sate, selectăm copii talentați cu posibilități financiare limitate și îmi place să văd imaginile de contrast: inițial triști, pe alocuri obosiți și după ce cântă în corul nostru un timp anume, ei zâmbesc, sunt cu capul sus. Îmi place să redau emoțiile pozitive, speranță, să conving oamenii că greutățile pot fi și trebuie depășite”.

Proiectele sociale, culturale le materializează împreună cu echipa de la Moldova Youth Orchestra și e foarte exigent față de sine: „Am făcut master-class-uri de la cei mai buni fotografi și continui să investesc în mine, chiar și după 5-6 ani de experiență în domeniu”.

Întrebat cât de des urmărește pagina Ministerului Apărării de Facebook și ce părere are despre imaginile de acolo, dumnealui a opinat: „Avem fotografi buni, apreciez unghiurile, pozițiile alese, dar e necesară o tehnică mai performantă pentru a pune în valoare competențele fotografiilor militari”.

Discuțiile cu cei 5 m-au făcut să concluzionez că oricât de mulți fotografi ar fi, fiecare are loc sub soare, datorită interpretării individuale. Creativitatea nu are limite, deci nici concurență.

O altă deducție e că cu cât mai mulți pasionați de fotografie, cu atât mai înalte vor fi exigențele segmentului, respectiv un plus la calitate. Cel mai important că fotografia să reflecte zâmbetul, speranța și pacea.

La Mulți Ani, Fotografi! La Mulți Ani, Fotografia!

Liuba VICOL

PRIMA ȘCOALĂ PROPRIE DE COMANDANȚI

Învățământul militar basarabean își are începutul pe 21 august 1919, când a fost înființat Liceul Militar „Regele Ferdinand I”. Era o școală de elită, cu o severă selecție atât a candidaților, cât și a profesorilor. Studiile zilnice cumulau câte 11 ore timp de 8 ani. Printre disciplinele de bază se numărau religia, filosofia, matematică, istoria, economia politică, instrucția militară, 5 limbi: română, franceză, germană, latină, elenă, etc. (sursă: Anatolie Leșcu, Revista Militară nr. 1 (15) / 2016)

Instituția a activat 26 ani în locații diferite: în Chișinău și Craiova, pe motiv că clădirea liceului a fost distrusă în timpul războiului. Din numărul total al absolvenților, 293 erau originari din Basarabia. *Din această școală au ieșit generali, comandanți de submarine, a escadrilelor de avioane, medici și chiar scriitori*, notează Iurie Colesnic în Revista Militară. nr. 2 (14) / 2015.

După o pauză de 47 de ani, în Moldova a fost deschis un nou liceu militar, astăzi Academia Militară a Forțelor Armatei „Alexandru cel Bun”.

ARSENALUL ÎNȚELEPCIUNII MILITARE

Ghiciți, ce facem pe 22 august, când celebrăm Ziua Bibliotecii Naționale a RM? Corect, scotocim prin fondul de carte militară din cadrul instituției. Colecția BNRM din compartimentele Armată, Arta militară, Știință militară, Apărare, Forțe armate însumează peste 2500 de titluri, Istoria militară reprezentând cca 40% din cantitatea totală de documente ale domeniului și dreptul penal militar, ne informează Aliona Muntean, directoarea adjunctă a BNRM.

Cele mai vechi scrieri se referă la logistica și pensia militară și au fost editate în limbile slavona veche și franceză în 1820 și, respectiv în 1915. La polul opus sunt tipărituri din 2022, ce reflectă detalii despre războaiele din Afganistan și de pe Nistru, cât și o teză de doctor, scrisă de un militar în rezervă.

BNRM achiziționează ca depozit legal toate publicațiile editate în Republica Moldova. Dacă am avea o listă cu ediții străine solicitate de utilizatori, am încerca să le achiziționăm în măsura posibilităților, a completat doamna Muntean.

Dincolo de asta, instituția, grație unui acord de colaborare cu Ministerul Apărării, a donat armatei 1500 de cărți, inclusiv literatură artistică, ce au fost repartizate în bibliotecile unităților militare. De asemenea, documentul prevede realizarea și altor activități comune, susține căpitan Svetlana Harjevski, MA.

În acest an Biblioteca Națională a RM a împlinit 190 ani. Cu această ocazie Agenția pentru Știință și Memorie Militară a donat instituției un tablou pictat manual „Biblioteca Națională”, autor fiind Arina Stahi-Gumaniuc.

C-UN FLUTURE LA GÂT

Papionul, celebrat la nivel internațional pe 28 august, are un istoric bărbătesc și o actualitate feminină. Această cravată mică, înnodată în forma unor aripi de fluture, și-a făcut loc în rândul accesorilor militare în secolul al XVII-lea, mai exact în Războiul de 30 de ani, pioneri fiind soldații croați. Au apelat la acest truc nu numai pentru comoditate, dar și pentru a distinge gradele ofițerilor în funcție de culorile eșarfei.

Francezii, ulterior și celelalte popoare, au preluat și dezvoltat rapid ideea, folosind papionul ca simbol al eleganței și aristocrației.

Astăzi, cel puțin în Armata Națională a Moldovei, papionul este un element al uniformei militare de paradă de vară și de iarnă doar pentru femei, indiferent de statut. El este, obligatoriu, de culoare neagră și se poartă aranjat simetric sub reverul gulerului cămășii, la fel ca în trecut.

Accesoriu este oferit gratuit militarelor de către Ministerul Apărării, care și-a propus în acest an să procure 70 de papioane la prețul de 9,33 lei per bucată, se specifică pe e-licitatie.md. <https://bit.ly/3cQE4qd>

Rubrică realizată de Liuba VICOL

 LUPU

BAC

9 771857 370301

22008 >